

Załącznik nr 1 do Uchwały Sejmiku Nr 5431 /2021
Zarządu Województwa Opolskiego
z dni 6 września. 2021 r.

**PROGRAM WSPÓŁPRACY
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI
DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO
NA 2022 ROK
(PROJEKT)**

„Strategię rozwoju województwa, podnoszenie jakości życia i zaspokajania potrzeb mieszkańców, pragniemy oprzeć na kulturze solidarności samorządu ze społeczeństwem i umacnianiu obywatelskiego, demokratycznego modelu zarządzania regionem. Organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego są bardzo ważnym filarem tego modelu, a wypracowany wspólnie Program Współpracy i tworzenie ludziom warunków do organizowania się do oddolnych działań są naszymi priorytetami. Silne partnerstwo z sektorem organizacji pozarządowych jest szansą na pomnożenie energii społecznej i dobry rozwój regionu, z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnych oraz inicjatyw obywatelskich.”

Andrzej Buła
Marszałek Województwa Opolskiego

SPIS TREŚCI

Rozdział I.	Postanowienia ogólne	str. 4
Rozdział II.	Cel główny i cele szczegółowe Programu	str. 5
Rozdział III.	Zasady współpracy	str. 6
Rozdział IV.	Zakres przedmiotowy	str. 6
Rozdział V.	Formy współpracy	str. 6
Rozdział VI.	Priorytetowe zadania publiczne zlecane do realizacji podmiotom Programu	str. 7
Rozdział VII.	Okres realizacji Programu	str. 8
Rozdział VIII.	Sposób realizacji Programu	str. 8
Rozdział IX.	Wysokość środków przeznaczanych na realizację Programu	str. 8
Rozdział X.	Sposób oceny realizacji Programu	str. 9
Rozdział XI.	Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji	str. 9
Rozdział XII.	Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych	str. 10

Rozdział I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§1. Ilekroć w Programie jest mowa o:

- 1) „ustawie” – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1057 z późn.zm.);
- 2) „Samorządzie” - rozumie się przez to Samorząd Województwa Opolskiego;
- 3) „Zarządzie” – rozumie się przez to Zarząd Województwa Opolskiego;
- 4) „Urzędzie” – rozumie się przez to Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego;
- 5) „komórcie ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi” - rozumie się przez to Biuro Dialogu i Partnerstwa Obywatelskiego Urzędu;
- 6) „komórkach Urzędu” - rozumie się przez to departamenty oraz inne samodzielne komórki organizacyjne Urzędu, współpracujące z podmiotami Programu;
- 7) „województwie” – rozumie się przez to obszar województwa opolskiego;
- 8) "ROPS" - rozumie się przez to jednostkę organizacyjną Samorządu pn. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu;
- 9) „Programie” – rozumie się przez to Program współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok;
- 10) „podmiotach Programu” – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy;
- 11) „Partnerach” – rozumie się przez to strony, których dotyczy niniejszy program współpracy, czyli Samorząd oraz podmioty Programu;
- 12) „dotacji” – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 2 pkt. 1 ustawy;
- 13) „komisji konkursowej” – rozumie się przez to komisję o której mowa w art. 15 ust. 2a ustawy;
- 14) „konkursie” – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy;
- 15) „zasadach współpracy” – rozumie się przez to zasady współpracy międzysektorowej wskazane w art. 5 ust. 3 ustawy;
- 16) „politykach publicznych” - rozumie się przez to programy i inne dokumenty strategiczne tworzone na poziomie regionalnym w celu rozwiązywania problemów mieszkańców województwa oraz stwarzania sprzyjających warunków do wszechstronnego rozwoju społeczności i podnoszenia jakości życia jej członków;
- 17) „integracji” – rozumie się przez to w szczególności realizację wspólnych projektów, partnerstwo, wymianę wiedzy i doświadczeń;
- 18) "inkluzji" - rozumie się przez to proces włączania jednostek, grup czy kategorii społecznych w funkcjonowanie szerszego społeczeństwa;
- 19) „regrantingu” - rozumie się przez to sposób realizacji zadania publicznego, określony w art. 16a ustawy;
- 20) „klauzuli społecznej” - rozumie się przez to uwzględnianie dodatkowych wymagań społecznych związanych z realizacją zadań publicznych oraz uwzględnianie aspektów społecznych przy warunkach określających możliwość realizacji;
- 21) „społecznej odpowiedzialności biznesu” (z ang. *CSR – Corporate Social Responsibility*) - rozumie się przez to koncepcję, według której przedsiębiorstwa dobrowolnie uwzględniają interesy społeczne i ochronę środowiska, a także relacje z różnymi grupami interesariuszy;

- 22) „**klastrach**” - rozumie się przez to skoncentrowaną przestrzennie (geograficznie) grupę przedsiębiorstw pochodzących z tego samego lub pokrewnych sektorów, a także instytucji i organizacji, powiązanych ze sobą siecią pionowych i poziomych zależności, konkurujących i współpracujących ze sobą;
- 23) "**Europejskim Budżecie Obywatelskim (EBO)**" - rozumie się przez to projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego zakładający realizację zadań wybieranych w ramach otwartych konkursów ofert i zakładający partycypację społeczną za zasadzie głosowania jako element oceny ofert;
- 24) "**grupie mniejszościowej**" - rozumie się przez to grupę osób podzielających określoną tożsamość, rozpoznaną w województwie, której nie wymienia się w ustawie o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, a która posiada wspólne, odrębne cechy kulturowe, wyodrębnioną ze względu na historyczne procesy społeczne takie jak migracja, przesiedlenia i zmiany granic państwowych;
- 25) „**BIP**” - rozumie się przez to Biuletyn Informacji Publicznej Samorządu Województwa Opolskiego.

Rozdział II

CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

§2. 1. Cel główny Programu:

Pogłębienie współpracy Samorządu i podmiotów Programu w obszarze działalności na rzecz podnoszenia poziomu jakości życia mieszkańców regionu, kształtowania trwałych więzi społecznych oraz poczucia współodpowiedzialności za jego rozwój, a także wspomaganie zrównoważonego rozwoju województwa, zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 .

2. Cele szczegółowe Programu:

- 1) realizowanie zadań publicznych w sferze pożytku publicznego;
- 2) wspieranie realizacji zadań z budżetu obywatelskiego i Europejskiego Budżetu Obywatelskiego (EBO), mieszczących się w sferze zadań publicznych, których realizacja odbywa się na podstawie ustawy;
- 3) zwiększenie transparentności i widoczności Polityki Spójności oraz partycypacji podmiotów Programu, a za ich pośrednictwem mieszkańców regionu, we wdrażaniu funduszy europejskich;
- 4) wsparcie rozwoju oraz profesjonalizacji działań podmiotów Programu;
- 5) tworzenie warunków służących wymianie informacji pomiędzy Samorządem, a podmiotami Programu;
- 6) wspieranie podmiotów Programu w pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych;
- 7) tworzenie warunków do zwiększania aktywności podmiotów Programu;
- 8) wsparcie i współpraca z podmiotami Programu w organizowaniu wydarzeń o charakterze szkoleniowym, społecznym i charytatywnym;
- 9) wsparcie i współpraca z podmiotami Programu w realizacji działań podejmowanych w sytuacjach kryzysowych;
- 10) podejmowanie działań na rzecz aktywizacji i rozwoju środowisk młodzieżowych i senioralnych;
- 11) realizowanie przedsięwzięć ukierunkowanych na pielęgnowanie wielokulturowego dziedzictwa oraz integracji międzykulturowej;

- 12) podejmowanie inicjatyw na rzecz rozwoju tolerancji, równości oraz różnorodności społecznej;
- 13) podejmowanie działań zmierzających do stosowania rozwiązań prośrodowiskowych przy realizacji zadań przez Podmioty Programu;

Rozdział III

ZASADY WSPÓŁPRACY

§3. Współpraca Samorządu z podmiotami Programu budowana jest w oparciu o następujące zasady:

- 1) **partnerstwa** – systematyczna i trwała współpraca z podmiotami Programu z wykorzystaniem dostępnych metod oraz środków, w ramach której Samorząd i podmioty Programu wspólnie planują, projektują, wdrażają oraz realizują określone działania i inicjatywy;
- 2) **pomocniczości** (subsydiarności) – rozumianej jako współpraca Partnerów, oparta na obopólnej chęci wzajemnych działań, uzasadnionych potrzebami lokalnej wspólnoty, dążących do skutecznej realizacji zadań publicznych;
- 3) **suwerenności stron** – Partnerzy respektują swoją niezależność, wspierają wzajemną działalność oraz umożliwiają realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie;
- 4) **efektywności** – rozumianej jako dążenie Partnerów do maksymalizacji korzyści społeczeństwa z realizowanych wspólnie zadań publicznych. W myśl tej zasady Samorząd będzie dokonywać wyboru najbardziej efektywnych sposobów realizacji zadań publicznych, proponowanych przez podmioty Programu, przestrzegając zasady uczciwej konkurencji oraz pamiętając o najefektywniejszym sposobie wykorzystania środków publicznych, a podmioty Programu będą gwarantować wykonanie zadań zleconych w sposób profesjonalny, efektywny i terminowy;
- 5) **jawności** – zakłada, że Partnerzy wzajemnie udostępniają sobie informacje na temat obszarów swojego działania, które są istotne z punktu widzenia budowania wysokiej jakości partnerstwa;
- 6) **uczciwej konkurencji** – rozumianej jako stosowanie jednakowych i transparentnych zasad wobec wszystkich podmiotów Programu.

Rozdział IV

ZAKRES PRZEDMIOTOWY

§4. 1. Współpraca Samorządu z podmiotami Programu dotyczy zadań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy, w obszarach odpowiadających zadaniom własnym Samorządu, w szczególności w zakresie realizacji priorytetowych zadań publicznych wskazanych w § 6 Programu.

2. Realizacja Programu powinna uwzględniać założenia Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 oraz wszystkich dokumentów strategicznych i sektorowych przyjętych przez organy Samorządu i obowiązujących w czasie funkcjonowania Programu.

Rozdział V

FORMY WSPÓŁPRACY

§5. 1. Współpraca Samorządu z podmiotami Programu może mieć charakter finansowy lub pozafinansowy.

2. Współpraca o charakterze finansowym realizowana jest poprzez:

- 1) powierzenie lub wsparcie realizacji zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji w ramach umów jednorocznych lub wieloletnich;
- 2) zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom Programu w formule regrantingu;
- 3) w zależności od sytuacji finansowej Samorządu, wyodrębnienie środków finansowych na działania z zakresu polityki młodzieżowej i senioralnej;
- 4) w zależności od sytuacji finansowej Samorządu, umożliwienie udzielania podmiotom Programu pożyczek na realizację zadań publicznych, w tym na prefinansowanie środków europejskich;
- 5) realizację projektów na rzecz podmiotów Programu, w tym w partnerstwie z nimi, finansowanych ze źródeł zewnętrznych.

3. Współpraca o charakterze pozafinansowym realizowana jest w szczególności poprzez:

- 1) konsultowanie z podmiotami Programu projektów aktów prawa miejscowego i innych aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej;
- 2) wzajemne i wszechstronne informowanie się Partnerów o kierunkach planowanej i realizowanej działalności;
- 3) tworzenie wspólnych zespołów i grup roboczych o charakterze doradczym i inicjatywnym;
- 4) zawieranie umów o wykonanie inicjatywy lokalnej z podmiotami Programu na zasadach określonych w ustawie;
- 5) realizacja projektów na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1057);
- 6) upowszechnianie wiedzy na temat tworzenia klastrów, społecznej odpowiedzialności biznesu i stosowania klauzuli społecznej;
- 7) promowanie działań podejmowanych przez Partnerów w sferze pożytku publicznego, w tym przekazywanie materiałów promocyjnych podmiotom Programu;
- 8) organizowanie szkoleń, konferencji, warsztatów, seminariów, wyjazdów studyjnych dla podmiotów Programu;
- 9) organizowanie konkursów promujących nagrodą Marszałka Województwa Opolskiego najlepsze organizacje pozarządowe z terenu województwa oraz osoby działające na rzecz dobra wspólnego oraz postawy prospołeczne;
- 10) organizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwój podmiotów Programu oraz ich profesjonalizację;
- 11) współorganizację przedsięwzięć z podmiotami Programu;
- 12) pomoc w nawiązywaniu kontaktów i współpracy podmiotów Programu w skali regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej;
- 13) pomoc w pozyskiwaniu partnerów zagranicznych do realizacji międzynarodowych zadań w zakresie potrzeb zgłaszanych przez podmioty Programu;
- 14) pomoc merytoryczną pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Samorządu;
- 15) obejmowanie patronatem Marszałka Województwa Opolskiego inicjatyw realizowanych przez podmioty Programu;
- 16) wsparcie rzeczowe podmiotów Programu;
- 17) nieodpłatne udostępnianie, w miarę możliwości, pomieszczeń lub sprzętu Urzędu;
- 18) udzielanie rekomendacji podmiotom Programu współpracującym z Samorządem, które ubiegają się o dofinansowanie realizowanych przedsięwzięć z innych źródeł.

Rozdział VI

PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE ZLECANE DO REALIZACJI PODMIOTOM PROGRAMU

§6. W okresie realizacji Programu, planuje się zlecenie podmiotom Programu realizację zadań publicznych szczegółowo określonych w „Zestawieniu priorytetowych zadań publicznych na 2022 rok”, stanowiącym załącznik do Programu.

Rozdział VII

OKRES REALIZACJI PROGRAMU

§7. Program realizowany jest od dnia **1 stycznia 2022 roku** do dnia **31 grudnia 2022 roku**.

Rozdział VIII

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

§8. 1. Program jest realizowany we współpracy z podmiotami Programu oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego przez:

- 1) Sejmik Województwa Opolskiego;
- 2) Zarząd Województwa Opolskiego;
- 3) komórki Urzędu;
- 4) Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu.

2. Program jest realizowany w szczególności poprzez:

- 1) zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom Programu wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie lub dofinansowanie ich realizacji:
  - a) w ramach otwartych konkursów ofert poprzez zawieranie umów rocznych i/lub wieloletnich, w tym z wykorzystaniem form finansowych w postaci regrantingu,
  - b) z pominięciem otwartych konkursów ofert w trybie art. 19a ustawy,
  - c) w trybach określonych w innych przepisach;
- 2) realizację różnorodnych form współpracy, szczegółowo określonych w § 6 ust. 2 i 3 Programu.

3. Komórki Urzędu oraz ROPS prowadzą bezpośrednią współpracę z podmiotami Programu, która w szczególności polega na:

- 1) przygotowaniu i prowadzeniu konkursów ofert dla podmiotów Programu na realizację zadań finansowanych ze środków Samorządu;
- 2) sporządzaniu sprawozdań z finansowej i pozafinansowej współpracy z podmiotami Programu;
- 3) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z podmiotami Programu;
- 4) udziale swoich przedstawicieli w spotkaniach i szkoleniach dla podmiotów Programu, dotyczących współpracy.

4. Do dnia 15 stycznia 2022 r. komórka ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, we współpracy z pozostałymi komórkami Urzędu oraz ROPS opracowuje oraz publikuje w BIP harmonogram ogłaszania konkursów, który podlega bieżącej aktualizacji w okresie obowiązywania Programu.

Rozdział IX
WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PRZEZNACZANYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

§9. Samorząd na realizację Programu w 2022 roku planuje przeznaczyć środki finansowe w wysokości co najmniej **6 000 000 zł.**

Rozdział X
SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU

§10. 1. Komórki Urzędu oraz ROPS prowadzą stały monitoring w zakresie realizacji założeń Programu. Wnioski z monitoringu przedstawiane są na bieżąco Zarządowi.

2. Komórka ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, we współpracy z pozostałymi komórkami Urzędu oraz ROPS opracowuje sprawozdanie z realizacji Programu.

3. Sprawozdanie o którym mowa w ust. 2, sporządzane jest na podstawie oceny realizacji Programu.

4. Narzędziami wykorzystywanymi w ocenie realizacji Programu są w szczególności:

- 1) raporty z finansowej i pozafinansowej współpracy z podmiotami Programu, sporządzone przez komórki Urzędu oraz ROPS, odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań i działań wymienionych w Programie;
- 2) informacje o zadaniach realizowanych przez jednostki organizacyjne Samorządu we współpracy z podmiotami Programu w zakresie innym niż określono w Programie;
- 3) kwestionariusz ankiety skierowany do podmiotów Programu, w celu wyrażenia uwag, opinii i wniosków dotyczących realizacji Programu;
- 4) wnioski z bieżącej analizy działań prowadzonych przez Samorząd oraz podmioty Programu.

5. Do oceny realizacji Programu stosuje się wskaźniki jakościowe i ilościowe, uwzględniające w szczególności osiągnięte rezultaty realizowanych zadań.

6. Wskaźnikami jakościowymi realizacji Programu są opinie, uwagi, publikacje i inne materiały pozwalające ocenić realizację Programu w kontekście osiągnięcia jego celu głównego oraz celów szczegółowych.

7. Wskaźnikami ilościowymi realizacji Programu są w szczególności:

- 1) szacunkowa liczba odbiorców realizowanych zadań publicznych;
- 2) liczba podmiotów Programu realizujących zadania we współpracy z Samorządem;
- 3) wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu Samorządu na realizację zadań publicznych;
- 4) liczba i różnorodność zadań publicznych realizowanych przy współpracy Samorządu z podmiotami Programu;
- 5) liczba przedsięwzięć realizowanych przez podmioty Programu, którym udzielono patronatów Marszałka Województwa Opolskiego.

8. Przygotowany projekt sprawozdania z realizacji Programu, komórka ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi przedkłada Zarządowi.

9. Zarząd przedkłada Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego projekt sprawozdania z realizacji Programu, celem zaopiniowania.

10. Zarząd do dnia 31 maja 2023 r. przedkłada Sejmikowi Województwa Opolskiego sprawozdanie z realizacji Programu i opublikuje je po przyjęciu przez Sejmik w BIP.

Rozdział XI

INFORMACJA O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI

§11. Opracowanie projektu Programu oraz konsultacje przebiegają w następujących etapach:

- 1) przygotowanie projektu Programu przez powołany Zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego Zespół roboczy ds. opracowania projektu Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2022 rok, w skład którego weszli przedstawiciele komórek Urzędu oraz przedstawiciele Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego;
- 2) przyjęcie uchwałą Zarządu projektu Programu i rozpoczęcie konsultacji;
- 3) zgłaszanie uwag przez podmioty Programu, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia rozpoczęcia konsultacji;
- 4) opiniowanie projektu Programu przez Radę Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego;
- 5) sporządzenie przez pracowników komórki ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi zestawienia uwag i wniosków zgłoszonych podczas konsultacji;
- 6) dokonanie analizy uwag i wniosków zgłoszonych podczas konsultacji i przygotowanie dla Zarządu zestawienia uwag z konsultacji;
- 7) rozpatrzenie przez Zarząd uwag i wniosków zgłoszonych przez uprawnione Podmioty podczas konsultacji oraz zapoznanie się z opinią Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego;
- 8) zamieszczenie sprawozdania z przebiegu konsultacji w BIP oraz w serwisie internetowym organizacji pozarządowych;
- 9) podjęcie przez Zarząd uchwały przyjmującej projekt uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie przyjęcia Programu współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok, a następnie skierowanie go pod obrady Sejmiku Województwa Opolskiego;
- 10) po uchwaleniu Programu przez Sejmik Województwa Opolskiego, publikacja w BIP.

Rozdział XII

TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH

§12. 1. Zarząd każdorazowo po ogłoszeniu konkursu powołuje, w drodze uchwały, komisję konkursową, która opiniuje oferty złożone w danym konkursie.

2. Komisja konkursowa pracuje w składzie co najmniej 5 osób z udziałem:

- 1) przedstawicieli Zarządu wskazanych spośród pracowników Urzędu i/lub pracowników ROPS;
- 2) przedstawicieli podmiotów Programu.

3. Przedstawiciele podmiotów Programu, o których mowa w ust. 2 pkt 2, wyłaniania są według następującego trybu:

- 1) Zarząd, do dnia 15 października każdego roku, na stronie internetowej Samorządu zamieszcza informację o naborze przedstawicieli podmiotów Programu z terenu województwa, na kandydatów do komisji konkursowych opiniujących oferty w konkursach, ogłaszanych w roku

następnym. Do informacji dołącza się wzór zgłoszenia kandydata i wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na kandydowanie i pracę w komisjach konkursowych;

- 2) podmioty Programu, do dnia 30 października każdego roku, zgłaszają po dwóch swoich przedstawicieli na kandydatów do komisji konkursowych opiniujących oferty w konkursach ogłaszanych w roku następnym;
- 3) Zarząd, do dnia 30 listopada każdego roku, po dokonaniu weryfikacji zgłoszeń i oświadczeń, przygotowuje „Listę kandydatów do komisji konkursowych opiniujących oferty w otwartych konkursach ofert”, ogłaszanych w roku następnym;
- 4) Zarząd, uwzględniając rodzaj zadań ogłoszonych konkursem, powołuje do komisji konkursowej przedstawicieli podmiotów Programu z „Listy kandydatów do komisji konkursowych opiniujących oferty w otwartych konkursach ofert”;
- 5) do składu komisji konkursowej nie będą powoływani przedstawiciele podmiotów Programu biorący udział w konkursie.

§13. 1. Zasady działania komisji konkursowych:

- 1) pracami komisji kieruje przewodniczący lub wiceprzewodniczący komisji;
- 2) komisja realizuje swoje działania jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej połowa jej składu, za wyjątkiem sytuacji dotyczących prac członków komisji w Generatorze eNGO;
- 3) komisja podejmuje decyzje w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów;
- 4) w pracach komisji nie mogą brać udziału osoby, które pozostają w stosunku prawnym lub faktycznym z podmiotami Programu składającymi ofertę w konkursie, a ich udział mógłby budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności;
- 5) każdy członek komisji przed rozpoczęciem jej działalności, zobowiązany jest do złożenia pisemnego oświadczenia w sprawie, o której mowa w pkt 4;
- 6) do zadań komisji konkursowej należy:
  - a) ocena ofert pod względem formalnym i merytorycznym z uwzględnieniem kryteriów określonych w treści ogłoszonego konkursu,
  - b) przygotowanie dla Zarządu listy ofert, którym rekomenduje udzielenie dotacji wraz z propozycją podziału środków finansowych;
- 7) komisja rozpatruje oferty w terminie do 70 dni od ostatniego dnia składania ofert, z zachowaniem warunków określonych w art. 15 ustawy;
- 8) za udział w posiedzeniach komisji jej członkom nie przysługuje wynagrodzenie, natomiast przysługuje zwrot kosztów podróży, zgodnie z uchwałą Zarządu;
- 9) w sprawach nieuregulowanych w niniejszym punkcie stosuje się zapisy Regulaminu organizacji otwartych konkursów ofert na realizację zadań w sferze pożytku publicznego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego oraz jednostkach organizacyjnych Samorządu Województwa Opolskiego.

2. Komisja konkursowa może realizować swoje działania bez udziału osób wskazanych przez podmioty Programu w następujących przypadkach:

- 1) żaden podmiot Programu nie wskaże osób do składu komisji konkursowej lub
- 2) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej, lub
- 3) wszystkie osoby powołane w skład komisji konkursowej podlegają wyłączeniu na podstawie art.15 ust. 2d lub art.15 ust. 2f ustawy.

3. Na wniosek przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego komisji, w pracach komisji mogą uczestniczyć z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej

zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.

Załącznik:

- Zestawienie priorytetowych zadań publicznych na 2022 rok.

ZESTAWIENIE PRIORYTETOWYCH ZADAŃ PUBLICZNYCH NA 2022 ROK

1. Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób

Zadanie 1.1	
Nazwa zadania	Wspieranie działań w obszarze pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób
Działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) Aktywizacja zawodowa i społeczna grup wykluczonych społecznie bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym organizacja imprez o charakterze sportowym, rekreacyjnym, kulturalnym oraz spotkań świątecznych 2) Wsparcie socjalne wypoczynku dzieci i młodzieży z ubogich i problemowych rodzin oraz/lub przebywających w pieczy zastępczej 3) Dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży oraz organizacji warsztatów edukacyjnych dla dzieci Polaków zamieszkałych za granicą 4) Wspieranie działań w zakresie gromadzenia i rozdawnictwa żywności osobom i instytucjom funkcjonującym w systemie pomocy społecznej
Realizator	ROPS

2. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej

Zadanie 2.1	
Nazwa zadania	Organizacja regionalnego przedsięwzięcia pn. Opolski Dzień Rodziny
Realizator	ROPS
Zadanie 2.2	
Nazwa zadania	Wspieranie rodzin i systemu pieczy zastępczej
Działania	Partnerstwo w świadczeniu usług społecznych w regionie
Realizator	ROPS

3. Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Zadanie 3.1	
Nazwa zadania	Aktywizacja społeczna, edukacyjna i kulturalna osób niesamodzielnych, w tym seniorów i osób niepełnosprawnych
Działania	Organizacja spotkania integracyjnego dla osób niesamodzielnych
Realizator	ROPS
Zadanie 3.2	
Nazwa zadania	Wspieranie i inicjowanie działań na rzecz osób, rodzin i środowisk wykluczonych społecznie bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym
Działania	Partnerstwo w świadczeniu usług społecznych w regionie
Realizator	ROPS
Zadanie 3.3	
Nazwa zadania	Regionalny Dzień Seniora
Działania	Organizacja i przeprowadzenie Regionalnego Dnia Seniora
Realizator	ROPS
Zadanie 3.4	
Nazwa zadania	Organizacja szkoleń dla osób świadczących usługi w społeczności lokalnej wobec osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
Realizator	ROPS
Zadanie 3.5	
Nazwa zadania	Wsparcie promocji, upowszechniania i rozwoju ekonomii społecznej
Działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) Organizacja Opolskich Targów Ekonomii Społecznej 2) Organizacja Gali "Opolszczyzna Aktywna Społecznie" 3) Organizacja spotkań sieciujących podmioty reintegracyjne 4) Organizacja spotkań informacyjno-edukacyjnych 5) Organizacja spotkań dotyczących kluczowych sfer rozwoju WO 6) Organizacja wizyt studyjnych (krajowych i zagranicznej)
Realizator	ROPS

4. Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego

Zadanie 4.1	
Nazwa zadania	Wspieranie działań na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz wielokulturowego charakteru województwa
Działania	Organizacja wydarzeń i działań ukierunkowanych na pielęgnowanie wielokulturowego dziedzictwa oraz integracji międzykulturowej
Realizator	BDO, PW

5. Ochrona i promocja zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 i 567)

Zadanie 5.1	
Nazwa zadania	Wspieranie działań na rzecz ochrony i promocji zdrowia
Działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wspieranie działań mających na celu przeciwdziałanie występowaniu lub niwelowanie skutków chorób cywilizacyjnych 2) Wspieranie działań w zakresie wzmacniania świadomości prozdrowotnej mieszkańców 3) Wspieranie działań promujących właściwe nawyki żywieniowe i aktywność fizyczną 4) Prowadzenie edukacji zdrowotnej dot. chorób zależnych od stylu życia 5) Realizacja działań mających na celu wspieranie zdrowia psychicznego wśród mieszkańców województwa, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia na rzecz dzieci i młodzieży 6) Wspieranie działań i projektów dostosowujących systemy wsparcia do potrzeb starzejącego się społeczeństwa między innymi poprzez promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu 7) Wspieranie działań w zakresie opieki długoterminowej i hospicyjnej 8) Wspieranie działań w zakresie propagowania idei honorowego krwiodawstwa, zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zdrowego i bezpiecznego stylu życia
Realizator	DZD

6. Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych

Zadanie 6.1	
Nazwa zadania	Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych
Uwagi	Podstawa prawna: <ul style="list-style-type: none"> • art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 426 z późn. zm.), • rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 6 sierpnia 2004r. w sprawie

	określenia zadań samorządu województwa, które mogą być dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 937.
Realizator	ROPS
Zadanie 6.2	
Nazwa zadania	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej
Realizator	ROPS, DZD
Uwagi	Podstawa prawna: <ul style="list-style-type: none"> art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 426 z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. z 2012r., poz. 850 z późn. zm.).
Zadanie 6.3	
Nazwa zadania	Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych
Uwagi	Podstawa prawna: <ul style="list-style-type: none"> art. 35 ust. 1 pkt 8 oraz art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 426 z późn. zm.) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 roku w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz.U z 2016r., poz. 1945).
Realizator	ROPS

7. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych

Zadanie 7.1	
Nazwa zadania	Wspieranie inicjatyw aktywizujących społeczności lokalne w kierunku rozwoju konkurencyjnych obszarów wiejskich
Działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wspieranie działań z zakresu rozwoju wsi, w tym Programu Odnowy Wsi, jego uczestników i organizacji pozarządowych działających na obszarach wiejskich m.in. poprzez organizację spotkań, szkoleń, warsztatów i konferencji 2) wspieranie działań promujących dziedzictwo kulinarne oraz produkty regionalne, tradycyjne i lokalne 3) wspieranie działań na rzecz promocji i wyłaniania wzorców działania na opolskich wsiach poprzez organizację konkursów m.in. „Piękna Wieś Opolska”
Realizator	DRW

8. Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie

Zadanie 8.1	
Nazwa zadania	Wsparcie kształcenia ustawicznego mieszkańców województwa poprzez realizację EBO, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
Realizator	BDO
Zadanie 8.2	
Nazwa zadania	Wspieranie działań w zakresie rozwijania kompetencji społecznych dzieci i młodzieży
Działania	Organizacja warsztatów dla nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych w zakresie przygotowania i prowadzenia zajęć rozwijających kompetencje społeczne dzieci i młodzieży, w tym m.in.: wspieranie rozwoju umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz budowania dobrych relacji, treningu umiejętności społecznych i edukacji prawnej dzieci i młodzieży
Realizator	DEP

9. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

Zadanie 9.1	
Nazwa zadania	Wspieranie i upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego
Działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) Realizowanie inicjatyw mających na celu rozwijanie kompetencji kulturowych dzieci i młodzieży z województwa 2) Promocja twórców związanych z województwem opolskim, realizujących projekty artystyczne na rzecz mieszkańców Opolszczyzny 3) „Kultura dla rodziny”: organizacja festiwali, konkursów, przeglądów, spotkań, plenerów, warsztatów, wystaw artystycznych i innych imprez, o zasięgu co najmniej regionalnym, sprzyjających rozwojowi integracji społecznej 4) Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej oraz świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej 5) Promocja i wspieranie kultury mniejszości narodowych i etnicznych 6) Wspieranie udziału w imprezach kulturalnych i artystycznych
Realizator	DKS

10. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej

Zadanie 10.1	
Nazwa zadania	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej
Działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) wspieranie szkolenia i współzawodnictwa młodzieży uzdolnionej sportowo w Systemie Sportu Młodzieżowego. 2) wspieranie szkolenia sportowego 3) wspieranie szkolenia kadr trenerskich, instruktorskich i sędziowskich 4) wspieranie udziału w zawodach sportowych 5) wspieranie organizacji zawodów, rozgrywek i imprez sportowych w województwie opolskim 6) upowszechnianie kultury fizycznej w różnych środowiskach i grupach społecznych
Realizator	DKS

11. Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego

Zadanie 11.1	
Nazwa zadania	Wspieranie działań na rzecz ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego na terenie województwa
Działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) Prowadzenie działań edukacyjnych, w tym dla dzieci i młodzieży, związanych z praktycznym rozpoznawaniem gatunków roślin, zwierząt i grzybów, siedlisk oraz budową schronień zastępczych dla zwierząt 2) Prowadzenie monitoringów lub inwentaryzacji przyrodniczych 3) Prowadzenie szkoleń z wiedzy prawnej, w tym dla młodzieży dotyczącej ochrony przyrody, zagrożeń i dostępu do informacji o środowisku 4) Odtwarzania siedlisk przyrodniczych i tworzenia siedlisk zastępczych
Realizator	DOŚ
Zadanie 11.2	
Nazwa zadania	Wspieranie działań w zakresie gospodarowania odpadami
Działania	Wspieranie działań z obszaru edukacji w zakresie gospodarowania odpadami, w ramach projektu pn. "MAMY RADY NA ODPADY"
Realizator	DRW
Zadanie 11.3	
Nazwa zadania	Wspieranie działań z obszaru rolnictwa, w tym w szczególności na rzecz opolskich pszczół
Realizator	DRW

12. Turystyka i krajoznawstwo

Zadanie 12.1	
Nazwa zadania	Wsparcie zadań z zakresu turystyki i krajoznawstwa
Realizator	DKS
Zadanie: 12.2	
Nazwa zadania	Rozwój rowerowej turystyki krajoznawczej w województwie opolskim
Realizator	DZP

13. Porządek i bezpieczeństwo publiczne

Zadanie 13.1	
Nazwa zadania	Wspieranie działań na rzecz zapewnienia porządku i bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom województwa
Działania	1) Wspieranie przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska w sytuacjach zagrożenia 2) Wspieranie działań związanych z organizacją zawodów sportowo - pożarniczych 3) Wsparcie instytucjonalne i infrastrukturalne
Realizator	BDO

14. Upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji

Zadanie 14.1	
Nazwa zadania	Zwiększenie świadomości mieszkańców regionu, w zakresie tolerancji, równości oraz różnorodności społecznej
Działania	1) Organizacja przedsięwzięć ukierunkowanych na zwiększenie wiedzy i kompetencji osób i środowisk działających na rzecz dzieci i młodzieży zagrożonej dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, 2) Inicjatywy o charakterze świadomościowym, mające na celu przeciwdziałanie zjawiskom łamania praw człowieka oraz przemocy motywowanej stereotypami i uprzedzeniami 3) Działania na rzecz zwiększenia wrażliwości społecznej mieszkańców regionu, na potrzeby grup zagrożonych wykluczeniem społecznym lub dyskryminacją, 4) Promowanie postaw szacunku i akceptacji wobec drugiego człowieka.
Realizator	BDO

15. Działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami

Zadanie 15.1	
Nazwa zadania	Wspieranie działań i inicjatyw realizowanych we współpracy z zagranicą w województwie opolskim
Działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) Realizacja zapisów „Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Opolskiego” oraz Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030, 2) Rozwój współpracy transgranicznej, mającej na celu rozwój społeczno-gospodarczy pogranicza polsko-czeskiego, w tym euroregionów Pradziad i Silesia, promowanie umiejętności międzykulturowych wśród mieszkańców regionów pogranicza, 3) Kształtowanie dobrego wizerunku województwa wśród regionów Europy oraz w Polsce, 4) Rozwój gospodarczy, z uwzględnieniem rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości oraz turystyki i wymianę doświadczeń dotyczącą prowadzenia działalności gospodarczej za granicą oraz transfer wiedzy i technologii 5) Wymiana doświadczeń specjalistycznych i samorządowych, m.in. W dziedzinie kultury, sztuki, sportu, edukacji, ochrony zdrowia (w tym wymiana wiedzy w zakresie COVID 19), ekologii, ochrony przyrody i energetyki odnawialnej, pomocy społecznej i polityki senioralnej, poszanowania praw mniejszości oraz integracji europejskiej, 6) Organizacja międzynarodowego wypoczynku dzieci i młodzieży i międzynarodowych konkursów młodzieżowych o charakterze edukacyjnym
Realizator	DZP

16. Promocja i organizacja wolontariatu

Zadanie 16.1	
Nazwa zadania	Promocja i organizacja wolontariatu
Działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wspieranie przedsięwzięć (w tym: spotkań, szkoleń, działań doradczych, działań promocyjnych, itp.) Na rzecz promocji i organizacji wolontariatu 2) Stwarzanie możliwości wymiany doświadczeń z zakresu wolontariatu
Realizator	BDO

17. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym

Zadanie 17.1	
Nazwa zadania	Realizacja dla szkół ponadpodstawowych w województwie opolskim zajęć edukacyjnych, profilaktycznych i pomocowych adresowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych
Uwagi	Podstawa prawna: ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 183 z późn. zm.)
Realizator	PU

18. Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1–32a ustawy

Zadanie 18.1	
Nazwa zadania	Podejmowanie działań na rzecz profesjonalizacji i integracji sektora organizacji pozarządowych oraz społeczności lokalnych w regionie
Działania	1) Organizacja szkoleń i warsztatów 2) Konsultacje eksperckie 3) Działania informacyjno - edukacyjne 4) Inicjatywy integrujące sektor organizacji pozarządowych i społeczności lokalnych
Realizator	Komórki Urzędu
Zadanie 18.2	
Nazwa zadania	Wsparcie rozwoju instytucjonalnego i infrastrukturalnego podmiotów Programu
Realizator	BDO, DRW
Zadanie 18.3	
Nazwa zadania	Wsparcie podmiotów Programu w zakresie wkładów własnych
Działania	Zapewnienie podmiotom Programu środków finansowych na wkłady własne przy realizacji zadań finansowanych ze źródeł zewnętrznych
Realizator	BDO
Zadanie 18.4	
Nazwa zadania	Wspieranie rozwoju aktywności społeczności lokalnych - REGRANTING
Działania	1) Rozwój lokalnych inicjatyw młodzieżowych, w szczególności o charakterze obywatelskim, przedsiębiorczym, kulturalnym, sportowym oraz proekologicznym,

	2) Działania na rzecz integracji międzypokoleniowej, 3) Inicjatywy ukierunkowane na rozwój aktywności obywatelskiej i partycypacji społecznej
Realizator	BDO

Wykaz realizatorów:

- BDO – Biuro Dialogu i Partnerstwa Obywatelskiego,
- DEP – Departament Edukacji i Rynku Pracy,
- DKS – Departament Kultury, Sportu i Turystyki,
- DOS – Departament Ochrony Środowiska,
- DRW – Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- DZD – Departament Zdrowia i Polityki Społecznej,
- DZP – Departament Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu,
- PU – Pełnomocnik Zarządu Województwa Opolskiego ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień
- PW – Pełnomocnik Zarządu Województwa Opolskiego ds. Wielokulturowości
- ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu,
- Komórki Urzędu – departamenty oraz inne samodzielne komórki organizacyjne Urzędu, współpracujące z podmiotami Programu.